

Redactor: MARIEVA CĂTĂLINA IONESCU
Tehnoredactor: CRISTINA APRODU

Peter Ackroyd, *THE HOUSE OF DOCTOR DEE*
Copyright © Peter Ackroyd, 1993
All rights reserved.

Toate drepturile asupra acestei ediții sunt rezervate
Editurii LEDA, imprint al GRUPULUI EDITORIAL CORINT

ISBN 978-973-102-363-2

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ACKROYD, PETER

Casa doctorului Dee / Peter Ackroyd;
trad.: Dan-Horațiu Popescu. - București: Leda, 2011
ISBN 978-973-102-363-2

I. Popescu, Dan-Horațiu (trad.)

821.111-31=135.1

UNU

AM MOȘTENIT CASA DE LA TATĂL MEU. Așa a început totul. Nu auzisem nimic despre ea până la moartea lui, și abia în vara asta o văzusem pentru prima dată. Casa era în Clerkenwell, o zonă pe care o cunoșteam prea puțin, așa că am luat metrourul de la Ealing Broadway până la Farringdon. Nu că mi-ar fi prins bine să economisesc niște bani de taxi, dar adevărul este că întotdeauna mi-a plăcut să mă plimb cu metrourul, încă de mic. De fapt, sunt atât de familiarizat cu deplasările până în City sau în West End, încât n-am sesizat nimic neobișnuit pe parcursul acestei călătorii anume — poate doar un sentiment mai accentuat al schimbării. Totul începe atunci când părăsesc Central Line la Notting Hill Gate și urc scările rulante la peroanele Central Line de la nivelul superior. Stațiile de pe acest traseu nu mi-au fost niciodată foarte familiare; se impune deci un mic retuș, așa că adopt încă un strat de anonimat pe măsură ce trenul înaintază dinspre Edgware Road și Great Portland Street spre vechile zone centrale ale orașului. De fiecare dată când ușile automate se închid, mă încearcă o senzație puternică de pierdere a reperelor — sau e vorba de confuzie? Până și pasagerii par să fie altfel, atmosfera generală

din vagon devine mai tensionată și, uneori, chiar plină de teamă.

Trenul a ieșit din tunel exact înainte de a ajunge în stația Farringdon și, preț de-o clipă, am întrezărit paloarea cerului; mi-a adus aminte de lumina slabă și deprimentă din Ealing, dar de îndată ce am pășit afară, în Cowcross Street, iluzia s-a risipit. Căci lumina orașului se schimbă — perlată înspre apus, sumbră la miazăzi, neguroasă la miazănoapte, limpede la răsărit — iar aici, aproape de centru, avea o consistență fumurie. Aproape că puteam să simt mirosul de ars.

Fără-ndoială că asta explica starea mea de nervozitate crescândă, pe măsură ce mă apropiam de casa pe care mi-o lăsase tatăl meu — nu știam absolut nimic despre ea, în afară de adresă. Încercasem să dau de Cloak Lane într-un atlas al Londrei și în imaginația mea o plasam deja printre alte străzi înțesate de magazine și de birouri; dar când am luat-o în jos pe Turnmill Street, înspre Clerkenwell Green, mi-am dat seama că nu semăna cu nici una din celelalte zone din centrul orașului. Părea mai deschisă și în același timp mai părăsită, ca și cum la un moment dat ar fi fost devastată. Cloak Lane era la rându-i greu de dibuit. Am estimat că s-ar afla la vreo treizeci de yarzi nord-vest de Green, dar când am pornit într-acolo m-am trezit învățându-mă pe lângă Clerkenwell Close și biserica St. James. Era târziu, într-o după-amiază de vineri, iar terenul din preajma bisericii era pustiu; trei pisici leneveau de-a lungul unei porțiuni de zid ruinat de pe latura sudică, porumbeii gungureau printre stelele funerare, cât despre vreo suflare omenească, nici urmă.

Și atunci am zărit-o. Era la capătul a ceea ce arăta ca o alee, întinzându-se de-a curmezișul unui petic de teren în paragină și, un moment, am închis ochii; când am deschis poarta, făcându-mi curaj să mă apropii, mi-au atras atenția volbura palidă, măcrișul și urzicile care creșteau printre dalele crăpate de pe cărare. Niciodată nu mi-au plăcut buruienile, fiindcă mi-aduc aminte de copilărie; încă îl mai aud pe tata spunându-mi că ele răsar din trupurile celor morți și, pe măsură ce înaintam, le striveam cu călcâiul. Dar numai când m-am oprit și mi-am ridicat privirea de la ierburile încâlcite am remarcat stranietatea casei. La început mi se păruse că aparținea, ca stil, secolului al nouăsprezecelea, dar apoi mi-am dat seama că nu putea fi clasată în nici o perioadă anume. Ușa și fereastra în evantai păreau să fie de pe la mijlocul secolului al optsprezecelea, dar lucrătura de cărămidă gălbuie și masivele ornamente în relief de la al treilea nivel erau cu siguranță victoriene; casa întinerea oarecum pe verticală, și trebuie să fi fost reconstruită sau restaurată pe parcursul câtorva perioade diferite. Dar cel mai ciudat părea să fie parterul ei: se întindea dincolo de suprafața celorlalte nivele și, apropiindu-mă, am realizat că subsolul corespundea aceleiași porțiuni mai mari de teren. Aceste părți ale casei nu aveau fațadă din cărămidă; zidurile păreau finisate cu piatră masivă, sugerând o dată anterioară, și mai veche decât ușa din secolul al optsprezecelea. Probabil că acolo fusese cândva o casă mult mai mare, ale cărei urme, singurele vizibile, rămăseseră parterul și subsolul; adăugirile ulterioare erau de proporții mai modeste, astfel că secțiunea centrală se înălța aidoma unui turn semeț din cețoasele sale origini. Nu. Semăna cu torsul arcuit al

unui bărbat, cu brațele desfăcute, încă întinse pe sol de o parte și de cealaltă. Când am urcat treptele, era ca și cum aș fi pătruns în trupul unei ființe umane.

Am luat cheile pe care mi le lăsase tata, prin testament, și am deschis ușa. Un curent de aer m-a învăluit timp de câteva secunde și, odată cu el, am avut senzația unei arome dulci sau parfumate; era ca și cum peste praful din casa aceasta din vremuri străvechi cineva ar fi așternut un strat de sirop sau de marțipan. Am intrat apoi în hol și, ghemuindu-mă chiar lângă prag, am ciulit urechile. Adevărul e că am oroare de șobolani — sau mai bine zis de orice invadează și își face veacul în spațiul unei case pustii — și dacă aș fi detectat cel mai mic zgomot sau măcar umbra unei mișcări, aș fi închis ușa în urma mea și nu m-aș mai fi întors niciodată. Aș fi vândut totul și aș fi fost chiar împăcat în ce privește motivul pentru respectiva hotărâre. Dar nu se auzea nici un sunet. Casa se afla la numai câțiva yarzi de Farringdon Road și era străjuită de o mică zonă rezidențială a celor de la Peabody Trust¹; totuși nu se auzea nici musca. Aș fi putut la fel de bine să cred că intrasem într-o cameră secretă.

M-am ridicat și am traversat holul larg. În stânga erau niște trepte, iar la dreapta, o ușă de culoare maro-închis care părea să dea într-o altă încăpere. Era încuiată. Am scuturat clanța cu o oarecare nervozitate, și ceva ca un ecou înfundat venind de dincolo de ea m-a făcut să mă gândesc că ușa ar putea să dea înspre scările care duceau la subsol.

¹ Peabody Trust este una dintre cele mai vechi și mai mari asociații imobiliare din Londra, fondată în anul 1862 de bancherul american George Peabody. Asociația oferă, printre altele, și locuințe sociale. (*N. red.*)

Așa că am înaintat în continuare spre camera de la capătul coridorului. Era mult mai mare decât mă așteptam, acoperind aproape întreg parterul; dar avea un tavan destul de jos, astfel încât părea nefiresc de înghesuită. Am observat că și pereții dinăuntru erau din aceeași piatră ca aceea de la exterior, iar cele câteva ferestre alungite tăiate în ei păreau la fel de vechi precum construcția. Camera avea și o formă mai puțin obișnuită, întrucât lega ambele aripi ale casei, formând un fel de curte interioară în jurul holului. Mobilierul era alcătuit doar din câteva piese — un scaun, o sofa, un cufăr de lemn —, care serveau numai pentru a adânci tăcerea și pustietatea locului. Eram derutat și, presupun, destul de deprimat: știam că toate astea îmi aparțineau de-acum, dar nu mă simțeam legat în nici un fel de ele. Dar dacă eu nu le puteam revendica, atunci cine?

M-am întors în hol și am urcat scările. Erau câte două camere la fiecare din cele două etaje; toate luminoase, cu tavane înalte, emanând pe ansamblu o atmosferă mai degajată decât încăperea pe care tocmai o părăsisem. De la ferestrele de aici puteam vedea micile ansambluri de locuințe și, chiar dincolo de ele, turnul bisericii St. James; se mai vedea și Clerkenwell Green, deși „Green” părea mai degrabă un spațiu încadrat de magazine, birouri și case care valorificaseră marile clădiri de secol optsprezece sau nouăsprezece din zonă. De la ferestrele din spate ale acestor nivele puteam să văd viaductul care acoperea linia de metrou, iar dincolo de el, pantele vechilor străzi care duceau spre Saffron Hill și Leather Lane. Încă străin de toate aceste locuri, trăiam acum senzația distinctă și totuși cunoscută că, într-un fel, casa aceasta și eu însumi înlăuntrul ei nu aveam

nici o legătură cu lumea care ne înconjură. Cu ce se ocupase tatăl meu aici? Toate camerele erau mobilate simplu și, deși nu vedeau nici o urmă că ar fi fost recent locuite, nu dădeau impresia de părăsire și nici nu păreau neîntreținute; curentul electric funcționa, iar mica bucătărie dintr-o nișă a camerei de la parter era și ea funcțională. Arăta de parcă adevăratul proprietar ar fi plecat într-o călătorie pe termen lung, dar lăsând totul pregătit pentru reîntoarcerea sa. Totuși, tata nu pomenise niciodată de vreo casă în Clerkenwell. Avea atât de multe alte proprietăți, încât omisiunea n-ar fi trebuit să mă surprindă — deși celelalte, din câte știam, erau locații comerciale. Iar aceasta era și singura casă pe care o menționase explicit în pomelnicul moștenirilor pe care mi le lăsase. De ce era atât de importantă pentru el?

Nu prea apucasem să ne vedem în ultimii lui ani de viață — poate pentru că era întotdeauna ocupat cu „imperiu” său, cum îl numea mama cu sarcasm. Presupun că se simțea dezamăgit descoperind, pe bună dreptate, că singurul lui copil era un pierde-vară; dar nu sunt sigur. N-a vorbit niciodată despre asta, iar mama părea prea ocupată cu propriile-i treburi ca să-și facă griji pentru mine.

Nu am fost la căpătâiul lui când a murit. Îmi petrecusem toată ziua la British Library, iar atunci când am ajuns la spital, mama era prinsă cu „împachetatul”, cum a zis ea. Nici măcar nu i-am văzut cadavrul. Era ca și cum ar fi dispărut pur și simplu. Bineînțeles că îl vizitasem în fazele terminale ale bolii, dar cancerul îl devorase în asemenea hal, încât ajunsese de nerecunoscut. Ultima dată când l-am văzut în viață, era și mama acolo, și m-a întâmpinat pe coridor cu un sărut fugar pe obraz.

— Salut!

Încercam să fiu cât mai jovial, dar în prezența ei mă rețineam întotdeauna ceva. Oricum, știam amândoi că aștepta, cu destulă nerăbdare, ca el să ne părăsească.

— Ce face bătrânul?

— Aș vrea să nu-i mai spui așa. Se stinge.

Am intrat în camera lui, așezându-ne de o parte și de cealaltă a patului. Se uita fix în tavan, cu ochii dilatați din cauza morfinei, dar mama a început să vorbească peste trupul lui, de parcă am fi stat în jurul mesei din bucătărie.

— Presupun că ai fost la bibliotecă astăzi, Matty?

Aveam douăzeci și nouă de ani, dar din tonul și felul cum se purta cu mine în general s-ar fi zis că rămăsesem tot un copil. Îmi dispăcea profund să discut cu ea despre munca mea, așa că m-am trezit vorbind cu tata, având grijă să nu-l ating.

— Trebuie să fac o cercetare cu privire la vestimentația din epoca elisabetană. Pentru o companie teatrală.

Cred că a oftat.

— Știai că tinerii din secolul al șaisprezecelea purtau adesea șepci de piele? Presupun că unele lucruri nu se schimbă niciodată.

Și-a întredeschis buzele ca să și le umezească apoi cu limba.

— Așază-te aici, lângă mine.

Ideea m-a îngrozit.

— Nu pot, tată. O să deranjez toate chestiile astea. Îi fuseseră introduse niște tuburi de plastic în nări, iar de braț îi atârna firul de la o perfuzie.

— Așază-te aici.